

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Zpráva Evropského centra pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) k Evropskému týdnu očkování 2018

Zpráva ECDC upozorňuje na mezery v očkování proti spalničkám u dorostu a mladistvých

Data ECDC ukazují, že až 80 % případů spalniček u dorostu a mladistvých v roce 2017 bylo zaznamenáno u neočkovaných jedinců. Analýza lokálních údajů z jednotlivých zemí, kterou provedlo ECDC, dokumentuje, že i v zemích s vysokou celkovou proočkovaností se mohou vyskytnout skupiny neočkovaných jedinců. V souvislosti s epidemiemi spalniček, které byly zaznamenány v nedávné době, popřípadě právě probíhají, zařadilo ECDC po rychlém vyhodnocení rizika zdravotnické pracovníky mezi rizikové skupiny.

Tato informace může přispět k urychlení akcí zaměřených na záchyt neočkovaných jedinců, ke zvýšení proočkovanosti a k přijetí opatření pro zlepšení situace.

Ředitelka ECDC Dr. Andrea Ammon uvedla: "*Je třeba provést kontrolu proočkovanosti u dorostu a mladistvých, protože epidemie spalniček postihují právě tyto věkové kategorie, jak bylo opakovaně prokázáno.*" Dodala, že "*Některé země by měly uvažovat o dodatečných očkovacích kampaních s cílem doočkovat neočkované jedince ze skupiny dorostu a mladistvých*".

Ve všech zemích EU/EEA už byly zavedeny rutinní programy očkování proti spalničkám u dětí a tyto programy je třeba realizovat v plném rozsahu. Vzhledem k nárůstu případů u dorostu a mladistvých existují

v mnoha zemích doočkovávací programy pro jedince, kteří očkování buď zmeškali nebo pro vyšší věk již do rutinního programu očkování nebyli zahrnuti, a v dalších zemích by se o jejich zavedení mělo uvažovat.

Komisař EU pro zdravotnictví a bezpečnost potravin Dr. Vytenis Andriukaitis řekl: "*Musíme všichni společně zasednout a zabývat se údaji ECDC o rozšíření spalniček v Evropě a jejich analýzou. Ve stále větším počtu zemí EU nabývá šíření spalniček na dynamice. Ukazuje se, že infekce, kterým lze předejít očkováním, nerespektují hranice a nízká proočkovanost v jedné zemi představuje riziko pro celou EU. Spolupráce v této oblasti je v zájmu nás všech. Komise tento týden navrhne iniciativu pro posílení spolupráce v boji proti nemocem, kterým lze předcházet očkováním, vyzývající ke společnému postupu s cílem dosáhnout vyšší proočkovanosti a zajistit, aby každý člověk v EU měl přístup k očkování, a tím překonat nerovnosti a mezery v očkování.*"

Neočkovaní kojenci^[1]: hrozí jim 6 x vyšší riziko úmrtí na spalničky

Spalničky mohou vyvolat závažné komplikace nejen u dospělých, ale největší hrozbu představují především pro kojence, které není možno očkovat a hrozí jim 6 x vyšší riziko úmrtí, jak vyplývá z analýzy údajů ECDC u této věkové skupiny z let 2013 až 2017^[2]. Kojence může ochránit pouze takzvaná "kolektivní imunita" a té se dosáhne, když je 95 % obyvatel daného státu očkováno dvěma dávkami spalničkové vakcíny.

V průběhu Evropského týdne očkování (23.4.-27.4.) přichází ECDC s údaji o vážné a rychle se zhoršující situaci ve výskytu spalniček v mnoha evropských zemích a s analýzou této situace ([Rapid risk assessment: Risk of measles transmission in the EU/EEA](#)).

Od 1.1.2017 do 31.12.2017 bylo v zemích EU/EHP nahlášeno 14 600 případů spalniček, což ve srovnání s rokem 2016 představuje více než trojnásobný nárůst. Na území širšího evropského regionu byl v roce 2017^[3] zaznamenán čtyřnásobný nárůst případů spalniček oproti roku 2016.

Většina případů spalniček byla hlášena z Rumunska (5 608)^[4], Itálie, (5 098), Řecka (967) a Německa (929) a jejich podíl na celkové nemocnosti v zemích EU/EHP představoval, v uvedeném pořadí, 38 %, 35 %, 7 % a 6 %. V roce 2017 bylo nahlášeno 37 případů úmrtí na spalničky, z toho 26 v Rumunsku, 4 v Itálii, 2 v Řecku a po jednom v Bulharsku, Francii, Německu, Portugalsku a Španělsku. Měsíční hlášení ECDC v rámci surveillance spalniček z dubna 2018 přináší nejnovější informace o vývoji situace v zemích EU/EHP.

[1] Děti do jednoho roku - novorozenci a kojenci

[2] Evropský systém surveillance (TESSy)

[3]

<http://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2018/europe-observes-a-4-fold-increase-in-measles-cases>

[4] V uvedeném počtu není zahrnuto odhadem 2200 případů z Rumunska, které ještě nebyly nahlášeny do ECDC z důvodu pracovního vytížení v době epidemie. Nejaktuálnější údaje jsou dostupné od Rumunského státního zdravotního ústavu ([Romanian National Institute of Public Health, INSP](#)).

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Odkazy:

- [ECDC měsíční hlášení spalničky a zarděnky](#)